

Sygn. akt III RC 144/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Dominika Kurczewska

Protokolant: Katarzyna Dudzic-Paź

Po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa S. M.

działającego w imieniu małoletnich H. i J. M.

przeciwko H. M. (1)

o alimenty

I. zasądza od pozwanej H. M. (1) na rzecz:

małoletniego H. M. (2) alimenty w kwocie po 700zł (siedemset) miesięcznie, płatne poczynając od dnia 20 lutego 2013r., z góry do 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat do rąk przedstawiciela ustawowego - ojca S. M., w miejsce obowiązku alimentacyjnego nałożonego na strony w punkcie III wyroku SO we Wrocławiu z dnia 27 stycznia 2010r. sygn. akt XIIIIRC 1123/08

II. zasądza od pozwanej H. M. (1) na rzecz:

małoletniego J. M. alimenty w kwocie po 700zł (siedemset) miesięcznie, płatne poczynając od dnia 20 lutego 2013r., z góry do 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat do rąk przedstawiciela ustawowego - ojca S. M., w miejsce obowiązku alimentacyjnego nałożonego na strony w punkcie III wyroku SO we Wrocławiu z dnia 27 stycznia 2010r. sygn. akt XIIIIRC 1123/08,

III. w pozostałej części powództwo oddala,

IV. zasądza od pozwanej H. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 240zł. Tytułem opłaty sądowej od obowiązku uiszczenia której małoletni powodowie zostali zwolnieni,

V. wyrokowi w pkt. I i II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności .-

Sygn. akt III RC 144/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20.02.2013 r. małoletni powodowie H. M. (2) i J. M. reprezentowani przez przedstawiciela ustawowego S. M. domagali się zasądzenia od pozwanej H. M. (1) na swoją rzecz alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich, płatnych z góry do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu pozwu przedstawiciel ustawowy małoletnich powodów wskazał, iż comiesięczne wydatki powodów obejmują łącznie: wyżywienie 1.000 zł, obiady w szkole 184 zł, środki czystości 150 zł, odzież 500 zł, podręczniki 180 zł, kieszonkowe 100 zł, bilety 80 zł, telefony 60 zł, koszty mieszkaniowe 1.066 zł, wypoczynek letni i zimowy i leki 364 zł. Podał, że pracuje i zarabia 2.900 zł netto miesięcznie i nie jest w stanie z uzyskiwanych dochodów zaspokoić wszystkich potrzeb małoletnich synów. Wskazał, że pozwana pracuje oraz posiada dwa mieszkania, z których powinna uzyskiwać dodatkowe dochody.

Na rozprawie w dniu 30.04.2013 r. pozwana uznała żądanie do kwoty alimentów 500 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni H. M. (2) i J. M., urodzeniu 2.04.1997 r., pochodzą ze związku małżeńskiego S. M. i H. M. (1).

Wyrokiem z dnia 27.01.2010 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód bez orzekania o winie. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi ograniczył obojgu rodzicom przez umieszczenie małoletnich w placówce opiekuńczo-wychowawczej i poddania ich w tym okresie na ternie placówki oddziaływaniom terapeutycznym. Kosztami utrzymania małoletnich obciążył oboje rodziców obciążając jednocześnie obie strony w równych częściach kosztami pobytu małoletnich dzieci w placówce. Małoletni przez dwa lata przebywali w placówce, najpierw w P., potem we W.. W dacie wydania wyroku rozwodowego małoletni przebywali w placówce. Rodzice byli zobowiązani przekazywać na rzecz małoletnich do placówki kwotę po 400 zł miesięcznie na dwoje dzieci. Ojciec również mieszkał wtedy w P., pracował w ZS nr 2 we W. i Centrum (...) we W.. Jego zarobki były wówczas o ok. 100 zł niższe niż obecnie. Pozwana w 2010 r. była w lepszej sytuacji materialnej niż obecnie, ponieważ do grudnia 2010 r. pracowała na pół etatu na ul. (...) we W., gdzie zarabiała 1.000 zł miesięcznie. Podczas pobytu w placówce pozwana partycypowała w kosztach utrzymania małoletnich.

Małoletni zamieszkują od listopada 2011 r. wraz z ojcem we W.. Mieszkanie jest wynajmowane za kwotę ok. 1.400 zł miesięcznie, ponadto najemcą obciążają opłaty pobierane przez zarządcę lokalu. Za kwotę ok. 100 zł miesięcznie opłaca lokal w P., jest to lokal socjalny. Opłaty mieszkaniowe obciążające małoletnich wynoszą po 467 zł miesięcznie.

Przedstawiciel ustawowy małoletnich ponosi także następujące koszty utrzymania małoletnich: wyżywienie 1.000 zł łącznie, odzież 200 zł łącznie, podręczniki 82 zł łącznie, obóz 250 zł łącznie, bilety 90 zł łącznie, telefony 60 zł łącznie, obiady w szkole 160 zł łącznie. Małoletni uczestniczą w zajęciach tenisa stołowego, piłki ręcznej.

Powodowie są zdrowi, jeden z chłopców leczy się z powodu guza szyi, nie przyjmuje leków, leczy się na NFZ. Małoletni uczestniczą w terapii psychologicznej, zajęcia są bezpłatne.

Ojciec małoletnich pracuje w ZS nr 2 we W. oraz w Centrum (...) we W., gdzie zarabia ok. 3.000 zł netto miesięcznie.

Małoletni są uczniami gimnazjum, rodzice regularnie kontaktują się ze szkołą. Małoletni wraz z matką byli uczestnikami turnusu rehabilitacyjnego w dniach 19.08.-31.08.2012 r. w R., koszt pobytu wynoszący 3.000 zł pokryła matka dzieci. Pozwana w tym czasie pracowała jako wychowawca, chłopcy spędzili tam dwa tygodnie wakacji. Pozwana współuczestniczyła w opłatach za ubezpieczenie, komitet rodzicielski, ksero, wycieczkę do Z., która kosztowała 500 zł.

(dowód: - dokumenty zawartych w aktach SO we Wrocławiu o sygnaturze XIII RC 1123/08

- przesłuchanie przedstawiciela ustawowego małoletnich powodów

- odpisy skrócone aktów urodzenia – k. 39-40

- zaświadczenie o zarobkach powoda z ZS nr 2 z dnia 2.04.2013 r. – k. 36-37, 42-43

- zaświadczenie z (...) we W. z dnia 25.03.2013 r. – k. 46

- faktura VAT z dnia 1.09.2011 r. – k. 49
- dowód wpłaty nr (...) – k. 50
- faktura VAT nr (...) – k. 51
- zaświadczenie z dnia 10.10.2012 r. o pobycie matki z dziećmi na turnusie rehabilitacyjnym – k. 52
- informacja z Gimnazjum nr 23 z dnia 26.04.2013 r. – k. 53)

Pozwana mieszka wraz z córką we W., córka K. M. nie pracuje i jest zarejestrowana w PUP jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Pozwana ponosi następujące opłaty: czynsz 620 zł, gaz 30 zł, energia 40 zł, telefon 120 zł, podatek od nieruchomości 66 zł rocznie, użytkowanie wieczyste 226 zł rocznie. Część opłat przypadająca na pozwaną to kwota 417 zł. Pozwana choruje na nadciśnienie, na leki wydaje 200 zł miesięcznie, wyżywienie 500 zł.

Pozwana pracuje w Zespole (...) we W., gdzie otrzymuje wynagrodzenie w kwocie ok. 3.000 zł netto miesięcznie.

Pozwana od kwietnia 2013 r. przekazuje kwotę łączną 1.000 zł tytułem orzeczonych postanowieniem o zabezpieczeniu alimentów. Pozwana rzadko widuje się z dziećmi, od czasu do czasu chodzi z synami do kina, na kręgle. Kupiła małoletnim książki za kwotę 200 zł, pozostałą kwotę 300 zł dopłacił powód. Pozwana poniosła opłaty za wydanie paszportu małoletnim w kwocie łącznej 140 zł.

Na święta 2012 r. pozwana zakupiła dzieciom spodnie, koszule, przekazała dzieciom prezenty, partycypowała w zakupie żywności dla dzieci, co przekazywała dzieciom. Przekazała dzieciom także prezenty na urodziny i Ś. Wielkanocne. W styczniu 2013 r. pozwana wydała na odzież dla dzieci 830 zł.

(dowód: - przesłuchanie pozwanej

- zaświadczenie o zarobkach pozwanej z dnia 29.04.2013 r. – k. 41
- potwierdzenia przelewów z dnia 18.04.2012 r. – k. 80-81
- potwierdzenie wpłaty z 10.07.2013 r. – k. 82
- zawiadomienie Wspólnoty Mieszkaniowej G. 100 z dnia 24.04.2013 r. – k. 72
- potwierdzenia przelewów – k. 73-78
- zaświadczenie z dnia 14.05.2013 r. – k. 58)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o alimenty zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie przesłuchania przedstawiciela ustawowego małoletnich powodów, przesłuchaniu pozwanej, a ponadto na podstawie dołączonych przez strony dokumentów w postaci zaświadczeń o zarobkach stron, umowy najmu.

Podstawy prawnej swego żądania małoletni powodowie upatrywali w treści art. 133 § 1 k.r.o., który stanowi, iż rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Przy czym zgodnie z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. W myśl powołanego przepisu zakres świadczeń alimentacyjnych wyznaczają dwie przesłanki, mianowicie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Między wymienionymi przesłankami zachodzi współzależność

wyrażająca się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się przede wszystkim jego potrzeby bieżące. Przez potrzeby w zakresie utrzymania rozumie się zwłaszcza potrzeby materialne uprawnionego, tj. potrzeby w zakresie wyżywienia, ubrania, mieszkania. Do potrzeb w zakresie utrzymania zalicza się jednak nie tylko potrzeby materialne, ale również potrzeby niematerialne człowieka. Sąd Najwyższy zauważył, iż potrzeby te są zróżnicowane i kształtują się w zależności od indywidualnych cech uprawnionego, tj. od wieku, stanu zdrowia, zawodu, pozycji społecznej itd. (uzasadnienie tezy III uchwały SN z dnia 16 grudnia 1987 r.). Przez potrzeby w zakresie wychowania należy natomiast rozumieć te potrzeby uprawnionego, których zaspokojenie zapewni mu prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy (teza IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r.).

Najszerzy zakres usprawiedliwionych potrzeb przysługuje dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Nałożony na rodziców obowiązek alimentacyjny w stosunku do własnego dziecka podlega regulacji uprzywilejowanej. Ta forma uprzywilejowania wyraża się między innymi w tym, że obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie kwalifikacji zawodowych niezależnie od osiągnięcia wieku. Zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka powinien być jednocześnie stymulowany zasadą utrzymania równej stopy życiowej, co oznacza, że powinien być ustalony w ten sposób, aby w razie zaspokojenia potrzeb stopa życiowa dziecka była taka sama jak stopa życiowa rodziców.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy podkreślić należy, że w ocenie Sądu analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi bez wszelkich wątpliwości do wniosku, iż po stronie pozwanej istnieje obowiązek alimentacyjny wobec małoletnich. Nie budzi bowiem wątpliwości, że małoletni nie posiadając dochodów z majątku wystarczających na pokrycie kosztów ich utrzymania i wychowania, nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie.

Niewątpliwie zatem żądanie małoletnich powodów co do zasady należało uznać za usprawiedliwione.

Orzekając w niniejszym postępowaniu Sąd ponadto wziął pod uwagę treść art. 138 k.r.o., który daje możliwość zmiany orzeczenia w przedmiocie alimentów w razie zmiany stosunków. Ustalenie zmiany stosunków, jak wyjaśnił Sąd Najwyższy, następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (uzasadnienie tezy VII uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r.). Przez pojęcie „stosunków” w tym przypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu. Zmiana zatem stosunków tak pojmowanych, bez potrzeby zajmowania się zagadnieniami szczegółowymi, jest zmianą okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego. Sąd zważył, że w dacie wydania orzeczenia rozwodowego, w którym wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi ograniczono obojgu rodzicom przez umieszczenie małoletnich w placówce opiekuńczo-wychowawczej i poddano ich w tym okresie na terenie placówki oddziaływaniom terapeutycznym, a kosztami utrzymania małoletnich obciążono oboje rodziców obciążając jednocześnie obie strony w równych częściach kosztami pobytu małoletnich dzieci w placówce, małoletni przebywali w placówce. Ojciec małoletnich pracował w ZS nr 2 we W. i Centrum (...) we W., a jego zarobki były wówczas o ok. 100 zł niższe niż obecnie. Pozwana w 2010 r. była w lepszej sytuacji materialnej niż obecnie, ponieważ do grudnia 2010 r. pracowała na pół etatu na ul. (...) we W., gdzie zarabiała 1.000 zł miesięcznie. W przedmiotowej sprawie trudno było Sądowi ocenić wysokość łożonych w naturze świadczeń na rzecz dzieci wydatkowanych przez rodziców, rodzice dokonywali zakupów na rzecz dzieci i trudno się obecnie odnosić do kwoty, która wówczas była kwotą bazową w oparciu o wartość potrzeb małoletnich, stąd Sąd w niniejszej sprawie musiał na nowo określić koszty utrzymania małoletnich.

Odnosząc się zaś do spornej między stronami niniejszego postępowania kwestii zakresu obowiązku alimentacyjnego rozumianego jako wysokość kwoty świadczenia alimentacyjnego, które pozwana ma obowiązek łożyć na rzecz małoletnich powodów, Sąd miał na uwadze, że w świetle całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego zasadne jest przyjęcie, że miesięczny koszt utrzymania małoletnich kształtuje się na poziomie po ok. 1.400 zł i obejmuje: koszty

mieszkańciewe 467 zł, wyżywienie 500 zł, odzież 100 zł, podręczniki 41 zł, obóz 125 zł, bilety 45 zł, telefony 30 zł, obiady w szkole 80 zł.

Ustalając wysokość kosztów utrzymania małoletnich Sąd oparł się przede wszystkim na przesłuchaniu ich przedstawiciela ustawowego, którego zeznania Sąd uznał w świetle zasad doświadczenia życiowego za wiarygodne.

W ślad za zeznaniami przedstawiciela ustawowego małoletnich stwierdzić należy, że na koszty utrzymania małoletnich powodów składają się nie tylko koszty utrzymania mieszkania, w którym zamieszkują oni wraz z przedstawicielem ustawowym, ale też koszty odzieży, wyżywienia, zakupu środków higienicznych i podręczników.

Sąd przy obliczaniu kosztów utrzymania małoletnich nie uwzględnił podawanej przez powoda kwoty na dodatkowe zajęcia języka angielskiego. W ocenie Sądu małoletni powodowie nie udowodnili również, aby wydatkowana kwota na wyżywienie wynosiła 1.500 zł na rzecz obu małoletnich, a kwota przeznaczana na odzież 1.000 zł miesięcznie łącznie. Zdaniem Sądu koszty te zostały zawyżone, a małoletni powodowie nie udowodnili, by były one tak wysokie. Natomiast zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu wywodzi skutki prawne, zaś regulacji tej w przepisach proceduralnych odpowiada treść art. 232 k.p.c., zgodnie z którym to strony są zobowiązane wykazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Podkreślić należy, iż treść art. 6 k.c. i 232 k.p.c. oznacza, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych (tak również SN w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76).

W ocenie Sądu dla zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb powodów odpowiednią kwotą jest kwota po 700 zł miesięcznie.

Tak ustalona kwota po 700 zł niezbędna do pokrycia potrzeb małoletnich została podzielona między rodziców małoletnich, na których wspólnie ciąży obowiązek alimentacyjny. Zasądzona od pozwanej na rzecz małoletnich kwota alimentów 1.400 zł łącznie miesięcznie stanowi zatem połowę przedmiotowych kosztów i nie sposób jej uznać za kwotę wygórowaną. Sąd miał tu na względzie, iż obowiązek łożenia na utrzymanie małoletnich ciąży na obojgu rodzicach, jednakże przedstawiciel ustawy małoletnich powodów wykonuje swój obowiązek alimentacyjny również poprzez codzienne osobiste starania o wychowanie i utrzymanie córki (art. 135 § 2 k.r.o.). Sąd przyjął, iż należy obciążyć obowiązkiem alimentacyjnym oboje rodziców po połowie. Pozwana pracuje w Zespole (...) we W., gdzie otrzymuje wynagrodzenie w kwocie ok. 3.000 zł netto miesięcznie. Ojciec dzieci natomiast pracuje w ZS nr 2 we W. oraz w Centrum (...) we W., gdzie także zarabia ok. 3.000 zł netto miesięcznie. Powyższe dowodzi, iż oboje rodzice osiągają dochody na zbliżonym poziomie, ponadto wykonują te same zawody, a zatem ich możliwości zarobkowe są takie same. W ocenie Sądu zasadnym było podzielenie pomiędzy rodziców obciążających ich kosztów utrzymania małoletnich po połowie. Ponadto Sąd wziął pod uwagę, że pozwana tytułem opat mieszkaniowych ponosi opłaty mieszkaniowe w wysokości 417 zł, ponadto energia, gaz, leki 200 zł, wyżywienie 500 zł, a zatem, w ocenie Sądu, pozwana ma możliwości płacenia na rzecz małoletnich alimentów w zasądzonej wysokości. Ponadto po odliczeniu kosztów jej utrzymania i kosztów zasądzonych alimentów pozostaje jej do dyspozycji jeszcze kwota ok. 500 zł, co może wydatkować na swoje pozostałe potrzeby.

Wobec powyższego orzeczono w punkcie I i II sentencji wyroku.

Dalej idące żądanie pozwu Sąd oddalił jako nadmiernie wygórowane, o czym orzeczono w punkcie III sentencji wyroku.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd zasądził od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 240 zł tytułem opłaty sądowej, od uiszczenia której małoletni powodowie byli zwolnieni.

Orzeczenie o rygorze natychmiastowej wykonalności zawarte w punkcie V sentencji wyroku oparto na treści art. 333 § 1 k.p.c.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.